

Rapport

Datum: 13 februari 2006
Rapportnummer: 2006/049

Klacht

Verzoeker klaagt er, in verband met het in februari 2004 ten onrechte tonen van zijn foto's in een uitzending van het televisieprogramma "Opsporing Verzocht" en het ten onrechte plaatsen van zijn foto's op internet, over dat het regionale politiekorps Hollands Midden zijn verzoek om vergoeding van immateriële schade op 25 februari 2005 heeft afgewezen en zijn materiële schade slechts gedeeltelijk heeft vergoed, terwijl integrale vergoeding van de materiële schade was toegezegd.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 2 februari 2004 werden tijdens een uitzending van het televisieprogramma "Opsporing Verzocht" twee foto's van verzoeker getoond. Hierbij werd gesteld dat de persoon op de foto's werd verdacht van diefstal van een pinpas en misbruik van een pinpas op of omstreeks 13 juni 2003. De foto's van verzoeker werden ook op de website van het programma "Opsporing Verzocht" (www.opsparingverzocht.nl) en op de website van de politie (www.politie.nl) geplaatst.
2. Verzoeker werd op 4 februari 2004 door zijn zwager op deze signalering geattendeerd, waarop hij dezelfde avond naar het politiebureau in Leiden is gegaan. Daar kreeg hij te horen dat hij zich de volgende dag op het bureau kon melden om te worden verhoord. Op 5 februari 2004 werd verzoeker als verdachte verhoord. Hij verklaarde niets met de diefstal te maken te hebben.
3. Bij brief van 18 maart 2004 liet het regionale politiekorps Hollands Midden verzoeker weten dat het proces-verbaal van verzoeker administratief werd opgelegd, aangezien hij ten gevolge van het gebruik van een verkeerde foto ten onrechte als verdachte was aangemerkt.
4. Bij brief van 22 maart 2004 diende verzoeker een klacht in bij het regionale politiekorps Hollands Midden over het ten onrechte tonen van zijn foto's op televisie en internet.
5. In reactie op zijn brief van 22 maart 2004, werd verzoeker door de politie uitgenodigd voor een gesprek op 29 maart 2004. Tijdens dit gesprek legde politieambtenaar M. uit dat er een vergissing was gemaakt en dat verzoeker door het gebruik van verkeerde foto's ten onrechte als verdachte was aangemerkt. M. bood namens de politie hiervoor verontschuldiging aan. Verzoeker ontving vervolgens een verslag van het gesprek, waarbij een boekenbon was gevoegd als kleine genoegdoening voor de omissie van de politie. Uit dit verslag blijkt dat in het televisieprogramma "Opsporing verzocht" een rectificatie was uitgezonden, de foto's van verzoeker van de internetsites waren verwijderd en verzoekers naam, in relatie tot dit incident, uit de politiesystemen was gehaald.

6. Verzoeker stelde de politie bij brief van 23 april 2004 aansprakelijk voor de door hem geleden materiële en immateriële schade en stuurde de boekenbon retour. Verzoeker stelde dat zijn schade in totaal € 7.500 bedroeg. Bij brieven van 24 mei en 26 augustus 2004 onderbouwde verzoeker zijn verzoek om schadevergoeding nader.

7. Bij brief van 25 februari 2005 stelde Marsh, de WA-verzekeraar van de politie (verder: schadeverzekeraar) uitsluitend de door verzoeker opgevoerde materiële schade te vergoeden. Vergoeding van de immateriële schade werd afgewezen.

8. Aangezien verzoeker zich niet in de reactie van de schadeverzekeraar kon vinden, wendde hij zich op 9 maart 2005 tot de Nationale ombudsman.

I. Ten aanzien van de afwijzing van de vergoeding van de immateriële schadevergoeding

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de politie zijn verzoek om vergoeding van immateriële schade op 25 februari 2005 heeft afgewezen. Verzoeker stelde hierbij dat hij door het tonen van de foto's in zijn eer en goede naam was geschaad en dat ook zijn familie en werkgever hierdoor immateriële schade hadden geleden.

2.1. Op verzoek van de politie gaf verzoeker bij brief van 24 mei 2004 een nadere onderbouwing van zijn schade. Verzoeker stelde dat de immateriële schade niet was uit te drukken in geld. Hij verwees hierbij naar artikel 6:106, lid 1b, van het Burgerlijk Wetboek (zie Achtergrond, onder 1.). Ook verwees hij naar de vergoedingen die iemand krijgt voor het onterecht van zijn vrijheid beroofd zijn. Verder gaf verzoeker een voorbeeld van zijn schade. Hij stelde dat hij in een winkel hoorde zeggen: "Laat hem hier niet pinnen hoor, dat doet hij namelijk niet met zijn eigen pas".

2.2. Bij brief van 26 augustus 2004 onderbouwde verzoeker nogmaals, nu op verzoek van de schadeverzekeraar, zijn verzoek om vergoeding van de immateriële schade nader voor een bedrag van € 6500:

"...● Ik ben in mijn eer en in mijn goede naam geschaad en ik heb gezichtsverlies geleden: € 3.500;

● Men heeft het vertrouwen dat mijn familie in mij had geschaad en mijn familie is op onvrijwillige basis betrokken geraakt in deze kwestie, en men ondervindt daar nog steeds last van (...): € 2.000;

● Het vertrouwen die mijn werkgever in mij heeft is geschaad en men is ook onbewust betrokken geraakt in deze kwestie doordat ik in de publiciteit ben geweest: € 1.000..."

2.3. Bij brief van 20 oktober 2004 stelde de schadeverzekeraar dat verzoeker zowel de vermeende onrechtmatige gedraging van de politie als het verband tussen deze gedraging en de schade niet dan wel niet voldoende had aangetoond. Verzoeker diende concrete bewijzen te overleggen op grond waarvan kon worden aangenomen dat de politie onrechtmatig had gehandeld, aldus de schadeverzekeraar.

2.4. In reactie op de brief van 20 oktober 2004 van de schadeverzekeraar liet verzoeker bij brief van 29 oktober 2004 schriftelijk weten dat er zeker zes of zeven getuigen waren die hem herkenden van de getoonde foto's en dat hij bij zijn verzoek om schadevergoeding bleef. Eén van de getuigen is zijn zwager die verzoeker telefonisch attendeerde op de signalering, aldus verzoeker.

2.5. In een mutatie, opgemaakt door politieambtenaar H. op 30 november 2004, is opgenomen dat naar aanleiding van het programma "Opsporing Verzocht" ongeveer zeven mensen hadden gereageerd omdat ze meenden de dader te herkennen. Deze zoeklijnen werden door het rechteamteam zonder succes nagelopen. Hierbij waren geen reacties waarbij de naam van verzoeker werd genoemd, aldus H.

2.6. Bij brief van 25 februari 2005 wees de schadeverzekeraar het verzoek om vergoeding van de immateriële schade af. De schadeverzekeraar stelde onder meer het volgende:

"Uit de stukken maken wij op dat de getoonde foto's/prints werden aangeleverd door de bank alwaar met een gestolen pasje tot driemaal toe werd gepind. Deze foto's werden volgens de regiopolitie door haar bekeken en uiteindelijk naar het betreffende programma gestuurd. Heden vernamen wij telefonisch van V. dat er verder geen inhoudelijke screening plaatsvindt, doch dat de betreffende medewerker uitsluitend nagaat of doorzending naar het programma Opsporing Verzocht voldoet aan de regelgeving ter zake de Wet Politierregisters en de Wet Bescherming Persoonsgegevens. Dat het wellicht zorgvuldiger was geweest om, alvorens de betreffende foto's aan het programma toe te zenden eerst na te gaan of de persoon op de foto ook inderdaad in verband kon worden gebracht met het strafbare feit, zijn wij met u eens. Echter vragen wij ons in alle gemoede af of de betreffende bank in deze ook niet een verwijt kan worden gemaakt nu blijkt dat door de bank de verkeerde band was overhandigd en de datum/tijd niet goed heeft meegelopen. Dit neemt naar onze mening niet weg, dat er in deze voor de regiopolitie Hollands-Midden een schadevergoedingsplicht bestaat. Wij zijn en blijven echter van mening dat de door u opgevoerde schade niet dan wel niet voldoende werd onderbouwd middels bewijs.

Het door u aangehaalde artikel 106 boek 6 biedt inderdaad ruimte voor een vergoeding in verband met aantasting van de goede naam en/of eer. Voor een vergoeding op basis van dit artikel is het echter wel noodzakelijk dat het slachtoffer aantoont dat er ook inderdaad sprake is van een dergelijke aantasting. Hiervoor moeten, zoals wij reeds in onze eerdere brief van 20 oktober 2004 aangaven, concrete bewijzen worden overlegd. Het feit dat

mensen u op de foto herkende op het moment dat u hierbij zelf aanwezig was is naar onze mening onvoldoende bewijs. Het spreekt voor zich dat deze wijze tot een snelle bevestiging van herkenning zal leiden. Hetgeen naar onze mening in deze discussie doorslaggevend is, is dat er, naar aanleiding van het tonen van de gewraakte foto's op het internet, geen reacties zijn binnengekomen waarin de naam Z. werd genoemd. Zonder verder af te doen aan het feit dat het voor u vervelend is geweest dat u, als onschuldige partij, onder andere op het internet te zien bent geweest menen wij te moeten betwisten dat de plaatsing van de foto's/prints een dusdanige impact hebben gehad dat deze een vergoeding krachtens artikel 106 boek 6 rechtvaardigen. Ook al zou er rechtens voldoende grond bestaan om te spreken van een vergoeding in de zin van artikel 106 boek 6 van het Burgerlijk Wetboek - hetgeen wij betwisten - dan nog menen wij dat de door u ingediende vordering, met betrekking tot immateriële schade, bovenmatig is en op geen enkele wijze wordt ondersteund middels bewijs.

Voorzover u eveneens een schadevergoeding claimt in verband met de vermeende hinder en ongemakken die uw familie respectievelijk uw werkgever meent te hebben ondervonden, wijzen wij u op het feit dat immateriële schade uitsluitend en alleen kan worden gevorderd door direct betrokkenen. Het wettelijk stelsel verzet zich namelijk tegen een vergoeding van immateriële schade, wanneer iemand niet rechtstreeks werd geconfronteerd met schadeveroorzakende handelingen van de dader. Slechts in zeer uitzonderlijke omstandigheden wordt van deze regel afgeweken. Echter van een dergelijke uitzonderlijke situatie is in onderhavige kwestie geen sprake."

3.1. De korpsbeheerder liet de Nationale ombudsman bij brief van 2 augustus 2005 weten zich te kunnen vinden in het antwoord van de schadeverzekeraar van 25 februari 2005 en achtte de klacht van verzoeker niet gegrond. De korpsbeheerder stelde dat aan verzoeker nooit is toegezegd dat de door hem gestelde immateriële schade zou worden vergoed. Verzoeker heeft de mogelijkheid gekregen om bewijzen aan te leveren voor de onderbouwing van zijn immateriële schade. Deze bewijzen waren niet dan wel niet voldoende onderbouwd, aldus de korpsbeheerder. De korpsbeheerder was derhalve van mening dat verzoeker niet had aangetoond dat hij immateriële schade had geleden. Voorts stelde de korpsbeheerder dat ook al zou er rechtens voldoende grond bestaan om vast te stellen dat er sprake was van immateriële schade, dan nog zou het door verzoeker aangevoerde bedrag van ongeveer € 7.000 sterk bovenmatig zijn.

3.2. In antwoord op de vraag van de Nationale ombudsman wat de politie heeft gedaan om een en ander te rectificeren, stelde de korpsbeheerder het volgende. Op 29 maart 2004 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen verzoeker en politieambtenaar M. Tijdens dit gesprek is namens de politie erkend dat er een fout was gemaakt en zijn verontschuldigungen aangeboden. Dezelfde avond werd ook een rectificatie uitgezonden in het televisieprogramma 'Opsporing verzocht'. Verder is de naam van verzoeker uit alle stukken gehaald welke betrekking hadden op de zaak van de gestolen pinpas. Daarnaast heeft verzoeker een brief ontvangen waaruit bleek dat hij ten onrechte als verdachte is

aangemerkt. Tevens is verzoeker aangeboden dat een politieambtenaar op zijn werk zou uitleggen dat hij ten onrechte als verdachte was aangemerkt. Volgens de betrokken politieambtenaar had verzoeker hier geen behoefte aan. Ook is als kleine genoegdoening een boekenbon aan verzoeker gegeven, aldus de korpsbeheerder.

Beoordeling

4.1. De politie is tot schadevergoeding verplicht, wanneer de schade het gevolg is van onrechtmatig optreden van de politie (art. 6:162 BW, zie Achtergrond 1.). Recht op vergoeding van immateriële schade bestaat als de benadeelde in zijn eer of goede naam is geschaad (art. 6:106 BW, zie Achtergrond, onder 1). Uit het stelsel van de wet volgt dat in beginsel geen vergoeding van immateriële schade mogelijk is voor derden (zie Achtergrond, onder 2.).

4.2. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Dit impliceert in dit geval onder meer dat de motivering voor de afwijzing van een verzoek om schadevergoeding, deze afwijzing moet kunnen dragen.

4.3. In een geval als dit, waarin een klacht over een besluit van een bestuursorgaan tot (gedeeltelijke) afwijzing van een verzoek om schadevergoeding niet kan worden onderworpen aan het oordeel van de bestuursrechter, is de Nationale ombudsman bevoegd die klacht te onderzoeken en te beoordelen, maar stelt hij zich terughoudend op. In zo'n geval is immers de burgerlijke rechter de instantie die bij uitsluiting bevoegd is om bindend te beslissen over de vraag of, op grond van bepalingen van burgerlijk recht, het betrokken bestuursorgaan is gehouden om de gestelde schade te vergoeden.

5. Zoals de korpsbeheerder toegaf heeft de politie een fout gemaakt en zijn ten onrechte de foto's van verzoeker getoond tijdens een uitzending van het televisieprogramma "Opsporing Verzocht" en zijn ten onrechte foto's van verzoeker geplaatst op verschillende internetsites. De Nationale ombudsman is - met de schadeverzekeraar en de korpsbeheerder - van oordeel dat de korpsbeheerder in beginsel is gehouden de door verzoeker geleden schade te vergoeden.

Ten aanzien van de vergoeding van immateriële schade van verzoeker

6.1. Verzoeker heeft zijn immateriële schade in zijn brief van 26 augustus 2004 gesteld op een bedrag van € 3.500.

6.2. De schadeverzekeraar wees vergoeding van deze immateriële schade af aangezien verzoeker zijn schade niet dan wel niet voldoende had onderbouwd middels bewijs. Ten eerste stelde de schadeverzekeraar dat het feit dat mensen verzoeker op de foto herkenden op het moment dat hij hierbij zelf aanwezig was, onvoldoende bewijs vormde.

Ten tweede stelde de schadeverzekeraar dat naar aanleiding van het tonen van de foto's op het internet geen reacties waren binnengekomen waarin de naam van verzoeker werd genoemd. De schadeverzekeraar betwistte daarom dat het tonen van de foto's een dergelijke impact heeft gehad dat immateriële schadevergoeding in de rede zou liggen.

6.3. De Nationale ombudsman volgt de schadeverzekeraar op dit punt niet in zijn redenering. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de schadeverzekeraar ten onrechte voorbij gaat aan de stelling van verzoeker dat hij in ieder geval door zijn zwager wél is herkend als zijnde de verdachte op de getoonde foto's, zonder dat hij op dat moment aanwezig was. De Nationale ombudsman is verder van oordeel dat het enkele feit dat er geen meldingen bij de politie zijn binnengekomen waarbij de naam van verzoeker naar voren kwam, niet wil zeggen dat hij niet herkend is en derhalve niet in zijn goede naam en eer is geschaad. Verzoeker gaf ook een voorbeeld van een situatie waarbij werd gerefereerd aan het strafbare feit, waaruit bleek dat hij herkend werd van de getoonde foto's.

6.4. Gelet op het voorgaande, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de schadeverzekeraar en de korpsbeheerder op onjuiste gronden dit schadevergoedingverzoek van verzoeker hebben afgewezen. Derhalve kan de motivering voor de afwijzing van het verzoek om schadevergoeding, de afwijzing niet dragen. Hiermee is gehandeld in strijd met het motiveringsvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

6.5. In het voorgaande ziet de Nationale ombudsman aanleiding om de korpsbeheerder in overweging te geven zijn standpunt ten aanzien van de vergoeding van de immateriële schade van verzoeker te heroverwegen.

Ten aanzien van de immateriële schade van derden

7.1. Verzoeker heeft de immateriële schade van zijn werkgever en zijn familie in zijn brief van 26 augustus 2004 gesteld op een bedrag van in totaal € 3.000.

7.2. De schadeverzekeraar wees vergoeding van deze immateriële schade af aangezien het wettelijk stelsel zich verzet tegen een vergoeding van immateriële schade wanneer iemand niet rechtstreeks werd geconfronteerd met schadeveroorzakende handelingen van de dader. De schadeverzekeraar stelde dat slechts in uitzonderlijke gevallen van deze regel wordt afgeweken. Van een dergelijke situatie is geen sprake, aldus de schadeverzekeraar.

7.3. Gelet op het feit dat uit het stelsel van de wet volgt dat in beginsel geen vergoeding van immateriële schade mogelijk is voor derden, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de motivering, waarmee de schadeverzekeraar en de korpsbeheerder het verzoek om schadevergoeding van derden hebben afgewezen, toereikend was. Hiermee is niet

gehandeld in strijd met het motiveringsvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van de gedeeltelijke vergoeding van de materiële schadevergoeding

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat het regionale politiekorps Hollands Midden zijn materiële schade slechts gedeeltelijk heeft vergoed, terwijl integrale vergoeding van de materiële schade was toegezegd.

2.1. Op verzoek van de politie gaf verzoeker bij brief van 24 mei 2004 een nadere onderbouwing van zijn schade.

Verzoeker stelde dat de materiële schade bestond uit de volgende onderdelen:

- Een vijftiental vrije uren á € 20 per uur € 300
- Extra telefoonkosten € 110
- schrijfwaren en postzegels € 10
- 2 tanken benzine € 126

2.2. Bij brief van 26 augustus 2004 onderbouwde verzoeker nogmaals, nu op verzoek van de schadeverzekeraar, zijn verzoek om schadevergoeding. Verzoeker stelde dat de materiële schade reeds bekend was en ongeveer € 1.000 bedroeg.

2.3. Bij brief van 25 februari 2005 gaf de schadeverzekeraar onder meer het volgende aan met betrekking tot de materiële schadevergoeding:

"Op basis van vorenstaande zullen wij uitsluitend de door u opgevoerde materiële schade vergoeden. Ondanks dat er ten aanzien van de door u opgevoerde bedragen eveneens bewijzen moeten worden overlegd, is de politie bereid gevonden om deze schade, zonder overlegging van deze bewijzen, integraal te vergoeden. Nadat wij in kennis zijn gesteld van uw (post)banknummer zullen wij het bedrag van € 546 aan u overmaken."

3. De korpsbeheerder liet bij brief van 2 augustus 2005 weten zich te kunnen vinden in het antwoord van de schadeverzekeraar van 25 februari 2005 en achtte de klacht van verzoeker niet gegrond. De korpsbeheerder stelde dat de toegezegde integrale vergoeding van de door verzoeker gestelde materiële schade is vergoed. De korpsbeheerder onderbouwde dit als volgt. Verzoeker gaf bij brief van 26 april 2004 aan een totale schade te hebben geleden van € 7.500. Bij brief van 24 mei 2004 onderbouwde verzoeker zijn

materiële schade tot een bedrag van € 546:

Bij brief van 26 augustus 2004 stelde verzoeker nogmaals een schadeclaim ter hoogte van € 7.500 te hebben ingediend, waarbij hij stelde dat de materiële schade reeds bekend was bij de schadeverzekeraar en dat deze ongeveer € 1.000 bedroeg. De schadeverzekeraar had geoordeeld dat deze schatting het nader gespecificeerde bedrag van € 546 besloeg en keerde dit bedrag aan hem uit, aldus de korpsbeheerder.

Beoordeling

4. Tijdens het onderzoek is vast komen te staan dat de schadeverzekeraar heeft toegezegd de door verzoeker opgevoerde materiële schade te vergoeden. Verder is gebleken dat verzoeker zijn materiële schade onderbouwde in de brief van 24 mei 2004 voor een bedrag van € 546. Later gaf verzoeker het bedrag van € 1.000 aan, maar dit werd niet nader gespecificeerd. Hierbij stelde verzoeker dat dit bedrag reeds bij de politie bekend was.

5. Uit het onderzoek is gebleken dat de door verzoeker opgevoerde materiële schade ad € 546 integraal is vergoed door de politie. De klacht mist daarmee feitelijke grondslag.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Hollands Midden, is

gegrond ten aanzien van:

- de afwijzing van het verzoek om immateriële schade van verzoeker, wegens schending van het motiveringsvereiste;

niet gegrond ten aanzien van:

- de afwijzing van het verzoek om immateriële schade geleden door derden en;
- de gedeeltelijke vergoeding van de materiële schade.

AANBEVELING

De beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden wordt in overweging gegeven het besluit tot afwijzing van het verzoek om vergoeding van de immateriële schade van verzoeker te heroverwegen, met inachtneming van de overweging van de Nationale ombudsman dat de motivering voor de afwijzing van het verzoek om immateriële schadevergoeding voor verzoeker de afwijzing niet kan dragen.

Onderzoek

Op 9 maart 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer R. te Leiden, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Hollands Midden. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder (burgemeester van Leiden) van het regionale politiekorps Hollands Midden, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werd aan de korpsbeheerder een aantal specifieke vragen gesteld.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Verzoeker maakte van die gelegenheid geen gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Noch verzoeker noch de korpsbeheerder gaf binnen de gestelde termijn een reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van 9 maart 2005, met bijlagen.
2. Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 10 mei 2005.
3. Standpunt van de korpsbeheerder van 2 augustus 2005, met bijlagen.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Burgerlijk Wetboek, Boek 6

Artikel 106, eerste lid, sub b

"1. Voor nadeel dat niet in vermogensschade bestaat, heeft de benadeelde recht op een naar billijkheid vast te stellen schadevergoeding:

(...)

b. indien de benadeelde lichamenlijk letsel heeft opgelopen, in zijn eer of goede naam is geschaad of op andere wijze in zijn persoon is aangetast."

Artikel 162, eerste lid

"1. Hij die jegens een ander een onrechtmatige daad pleegt, welke hem kan worden toegerekend, is verplicht de schade die de ander dientengevolge lijdt, te vergoeden."

2. Burgerlijk Wetboek Tekst en Commentaar, p. 2238-2239

"Letsel en andere aantastingen in de persoon (lid 1 sub b).

Vergoeding van immateriële schade kan ook plaatsvinden indien de benadeelde lichamenlijk letsel heeft opgelopen, in zijn eer of goede naam is geschaad of op andere wijze in zijn persoon is aangetast. Aantasting in de persoon. Onder aantasting in de persoon vallen mede ernstige inbreuken op de persoonlijke levenssfeer (MvA II, Parl. Gesch. 6, p. 380; HR 30 oktober 1987, NJ 1988, 277; Naturistengids en HR 1 november 1991, NJ 1992, 58; K./Staat). Ook het toebrengen van psychische storingen valt hieronder, mits de storingen zo ernstig zijn dat zij een aantasting in de persoon opleveren (Eindverslag I, Parl. Gesch. 6, p. 389). Geestelijk letsel kan onder omstandigheden worden aangemerkt als een aantasting in de persoon, maar daarvoor is niet voldoende dat sprake is van meer of minder sterk psychisch onbehagen of een zich gekwetst voelen (HR 13 januari 1995, NJ 1997, 366; Ontvanger/Bos; HR 23 januari 1998, NJ 1998, 366; B./Stichting FIOM)."

3. Burgerlijk Wetboek Tekst en Commentaar, p. 2239

"Verwonding of overlijden van anderen.

Uit het stelsel van de wet, in het bijzonder het samenstel van de bepalingen sub a-c, in verband met de art. 6:107 en 6:108, volgt dat in beginsel geen vergoeding van immateriële schade mogelijk is voor het verdriet om verwonding of overlijden van anderen (...). Bij b volgt uit de wet dat degene die de immateriële schade vordert, zélf letsel moet hebben opgelopen, zélf in zijn eer of goede naam moet zijn geschaad of zélf in zijn persoon moet zijn aangetast."